

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

Any III - Núm. 21

Edita: Patronat de Sant Galderic

juny 2004

IIª TROBADA D'ESTUDI PER A LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI EN PEDRA SECA ALS PAÏSOS

CATALANS

Tal com ja hem anat avançant en el nostre Full, Torroella de Montgrí serà la propera seu d'aquesta IIª Trobada, els dies 23 i 24 d'Octubre d'enguany.

Els participants en la primera

edició de la Trobada, celebrada a Manresa l'any 2002, ja han rebut els díptics amb el programa i la butlleta d'inscripció corresponent. Els interessats en rebre aquesta informació poden adreçar-se a la Secretaria de la Trobada:

Can Quintana Centre Cultural de la Mediterrània
carrer Ullà, 31

17257-Torroella de Montgrí
Telèfon: 972 75 51 80

Fax: 972 75 51 82

Correu electrònic:

canquintana@torroella.org

Els dos grans temes que volen desenvolupar els organitzadors

d'aquesta IIª Trobada, són per una banda *la protecció legal d'aquest patrimoni*, i per l'altra *el seu ús social*.

Per al diumenge dia 24, hi ha prevista una excursió per La Ruta del Vent, on es podran apreciar les experiències dels camps de treball i apropar-nos al patrimoni de la pedra en sec al Montgrí.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

L'habitatge temporal, l'exposició fotogràfica de Francesc Jarque

construïdes amb pedres encaixades en sec sense utilitzar cap tipus de material d'unió o cobertes amb una falsa volta realitzada per aproximació de filades de pedra.

No és la primera vegada que la Universitat de València organitza una exposició del fotògraf valencià. De fet, l'any 2001 va realitzar-se la mostra *L'home i la pedra*, que es tractava bàsicament dels paisatges de les comarques del nord de Castelló. Ara, quasi tres anys després, la Universitat reprèn aque-

(València, 1940) és una reflexió sobre el fet d'habitar a través de diverses edificacions temporals de Castella La Manxa, les Illes Balears, el sud de França, la regió de Tras os Montes al nord de Portugal i les terres del nord d'Argentina. L'exposició que s'ha inaugurat a la sala Thesaurus de La Nau, recull al voltant de cent vint fotografies

lla línia amb *L'habitatge temporal*, una exposició fotogràfica que és la segona part de la primera. L'artista Francesc Jarque, acompanyat del vicerector de Cultura, Rafael Gil i del professor de la Universitat de València i especialista en arquitectura rural Adrià Besó, va ser presentada l'exposició a La Nau de València.

que mostren diversos habitatges, com ara casetes, barraques, cabanes i corrals realitzats amb tècniques molt primitives. Totes les edificacions són de planta circular,

Nota de la redacció: Suposem que igual que la primera, aquesta exposició també la podrem veure a Catalunya i molt probablement a Tarragona.

**TOT EL QUE ET CAL SABER
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS EXPLICAR
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS VISITAR
EN PEDRA SECA
TOT HO TROBARÀS A**
pedra seca
LA TEVA REVISTA, SUBSCRIU-T'HI
cabanespedraseca@wanadoo.es

RUTA DE LA PEDRA EN SEC A MALLORCA

El Consell de Mallorca ha decidit allargar l'anomenada Ruta de la Pedra en Sec, que s'enfila per la Serra de Tramuntana, amb la incorporació d'un nou tram de 93 quilòmetres, i que passarà pels municipis d'Artà, Santa Margalida, Maria de la Salut, Llubí, Inca, Selva, Caimari i Escorca. La nova ruta

GR-222, s'ha fet passar per l'antic camí Artà-Lluc i connectarà el llevant mallorquí amb la coneguda Ruta de la Pedra en Sec: GR-221. A més a més, el projecte contempla la recuperació de diferents elements patrimonials, ja siguin aquests arquitectònics, agrícoles, de fauna i flora, etc. que puguin sorgir durant el recorregut. El que es pretén és que la ruta a més de ser un itinerari senderista, gaudeixi d'altres atractius complementaris.

TINES ENMIG DE LES VINYES

El Consorci de les Valls del Montcau, té localitzades un total de 103 tines de vi situades en indrets ara abandonats però que força anys enrera eren plens de vinya.

Aquestes construccions són dels segles XVIII i XIX, construïdes amb pedra seca i morter, i servien per emmagatzemar el most fins que es convertia en vi.

Es considera un patrimoni únic al món per la seva ubicació (lluny dels masos i dels pobles), i a partir d'ara està recollit en un inventari impulsat pel Consorci i realitzat per la consultoria VR, que el passat mes de maig es va presentar públicament al Centre Cívic del

Pont de Vilumara (Bages). L'inventari no s'atura en aquest punt, ja que es considera que se'n poden descobrir més i per tant s'hi aniran afegint. El que més preocupa, però, és el seu lamentable estat de conservació.

Un dels autors de l'inventari, Josep Mª Fontàs, va alertar que les tines es troben en perill de deteriorament progressiu, i que cal que les administracions públiques s'impliquin en la restauració i posada en valor d'aquest patrimoni. Fontàs també considera molt necessària

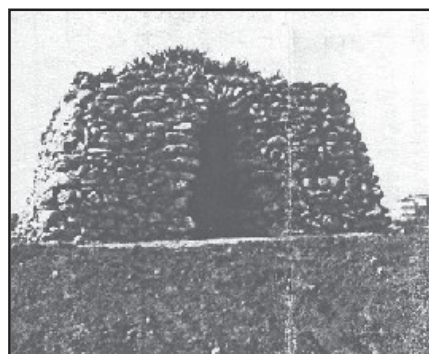

com a pas prèvi, la neteja de l'entorn de les tines i una bona senyalització per a poder-les visitar.

L'alcalde de Talamanca, senyor Josep Tarín, va manifestar en la presentació que es demanarà a la Generalitat, que els conjunts de tines siguin declarats Bé Cultural d'Interès Nacional. Aquest reconeixement permetria avançar en la seva protecció i valoració.

LA BISBAL DEL PENEDEÈS (Baix Penedès)

Josep Vallès, autor de l'inventari de barraques del terme de La Bisbal del Penedès, i també de l'exposició que hi vam poder veure aquest passat mes d'octubre, ens comunica que en el terme de l'esmentada

població hi ha vuit barraques que han de ser aterrades, doncs que-

den afectades per la construcció del polígon industrial. La revista El Marge d'aquesta localitat s'ha fet ressò d'aquesta eventualitat, i s'acomia d'elles publicant-ne les fotografies junt amb una breu fitxa tècnica de cada una d'elles.

També ens fan saber que l'Ajuntament de La Bisbal, sensibilitzat per la pèrdua d'aquest patrimoni, ha reconstruït una d'aquestes barraques a l'interior de la rotonda que hi ha a l'encreuament de les carreteres de Llorenç i La Juncosa. I també tenen previst que se'n reconstrueixi una altra a la rotonda que hi ha en el vial d'accés a Les Planes.

Malgrat la bona voluntat, amb les primeres pluges d'aquest any, van cedir tres de les quatre cantoneres de la barraca reconstruïda, que va ser ràpidament redreçada.

Vols rebre els números endarrerits del nostre butlletí, digues quins i t'ho farem arribar contra reembossament de 2 • més despeses d'enviament.

☐ 0	☐ 1
☐ 2	☐ 3
☐ 4	☐ 5
☐ 6	☐ 7

demanal's a:

✉ Apartat, 19.100 - 08080 BARCELONA

☎ 933 521 275

Mòbil 620 023 826

<http://perso.wanadoo.es/cabanespedraseca>
cabanespedraseca@wanadoo.es

Dipòsit Legal: B-14.549-2002

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

Any III - Núm. 21

Edita: Patronat de Sant Galderic

juny 2004

II^a TROBADA D'ESTUDI PER A LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI EN PEDRA SECA ALS PAÏSOS

CATALANS

Tal com ja hem anat avançant en el nostre Full, Torroella de Montgrí serà la propera seu d'aquesta II^a Trobada, els dies 23 i 24 d'Octubre d'enguany.

Els participants en la primera

edició de la Trobada, celebrada a Manresa l'any 2002, ja han rebut els díptics amb el programa i la butlleta d'inscripció corresponent. Els interessats en rebre aquesta informació poden adreçar-se a la Secretaria de la Trobada:

Can Quintana Centre Cultural de la Mediterrània
carrer Ullà, 31

17257-Torroella de Montgrí
Telèfon: 972 75 51 80

Fax: 972 75 51 82

Correu electrònic:

canquintana@torroella.org

Els dos grans temes que volen desenvolupar els organitzadors

d'aquesta II^a Trobada, són per una banda *la protecció legal d'aquest patrimoni*, i per l'altra *el seu ús social*.

Per al diumenge dia 24, hi ha prevista una excursió per La Ruta del Vent, on es podran apreciar les experiències dels camps de treball i apropar-nos al patrimoni de la pedra en sec al Montgrí.

EXPOSICIÓ FOTOGRÀFICA

L'habitatge temporal, l'exposició fotogràfica de Francesc Jarque

construïdes amb pedres encaixades en sec sense utilitzar cap tipus de material d'unió o cobertes amb una falsa volta realitzada per aproximació de filades de pedra.

No és la primera vegada que la Universitat de València organitza una exposició del fotògraf valencià. De fet, l'any 2001 va realitzar-se la mostra L'home i la pedra, que es tractava bàsicament dels paisatges de les comarques del nord de Castelló. Ara, quasi tres anys després, la Universitat reprèn aque-

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

(València, 1940) és una reflexió sobre el fet d'habitar a través de diverses edificacions temporals de Castella La Manxa, les Illes Balears, el sud de França, la regió de Tras os Montes al nord de Portugal i les terres del nord d'Argentina. L'exposició que s'ha inaugurat a la sala Thesaurus de La Nau, recull al voltant de cent vint fotografies

lla línia amb L'habitatge temporal, una exposició fotogràfica que és la segona part de la primera. L'artista Francesc Jarque, acompanyat del vicerector de Cultura, Rafael Gil i del professor de la Universitat de València i especialista en arquitectura rural Adrià Besó, va ser presentada l'exposició a La Nau de València.

Nota de la redacció: Suposem que igual que la primera, aquesta exposició també la podrem veure a Catalunya i molt probablement a Tarragona.

que mostren diversos habitatges, com ara casetes, barraques, cabanes i corrals realitzats amb tècniques molt primitives. Totes les edificacions són de planta circular,

**TOT EL QUE ET CAL SABER
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS EXPLICAR
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS VISITAR
EN PEDRA SECA
TOT HO TROBARÀS A**

pedra seca

LA TEVA REVISTA, SUBSCRIU-T'HI
cabanespedraseca@wanadoo.es

RUTA DE LA PEDRA EN SEC A MALLORCA

El Consell de Mallorca ha decidit allargar l'anomenada Ruta de la Pedra en Sec, que s'enfila per la Serra de Tramuntana, amb la incorporació d'un nou tram de 93 quilòmetres, i que passarà pels municipis d'Artà, Santa Margalida, Maria de la Salut, Llubí, Inca, Selva, Caimari i Escorca. La nova ruta

GR-222, s'ha fet passar per l'antic camí Artà-Lluc i connectarà el llevant mallorquí amb la coneguda Ruta de la Pedra en Sec: GR-221. A més a més, el projecte contempla la recuperació de diferents elements patrimonials, ja siguin aquests arquitectònics, agrícoles, de fauna i flora, etc. que puguin sorgir durant el recorregut. El que es pretén és que la ruta a més de ser un itinerari senderista, gaudeixi d'altres atractius complementaris.

TINES ENMIG DE LES VINYES

El Consorci de les Valls del Montcau, té localitzades un total de 103 tines de vi situades en indrets ara abandonats però que força anys enrera eren plens de vinya.

Aquestes construccions són dels segles XVIII i XIX, construïdes amb pedra seca i morter, i servien per emmagatzemar el most fins que es convertia en vi.

Es considera un patrimoni únic al món per la seva ubicació (lluny dels masos i dels pobles), i a partir d'ara està recollit en un inventari impulsat pel Consorci i realitzat per la consultoria VR, que el passat mes de maig es va presentar públicament al Centre Cívic del

Pont de Vilumara (Bages). L'inventari no s'atura en aquest punt, ja que es considera que se'n poden descobrir més i per tant s'hi aniran afegint. El que més preocupa, però, és el seu lamentable estat de conservació.

Un dels autors de l'inventari, Josep Mª Fontàs, va alertar que les tines es troben en perill de deteriorament progressiu, i que cal que les administracions públiques s'impliquin en la restauració i posada en valor d'aquest patrimoni. Fontàs també considera molt necessària

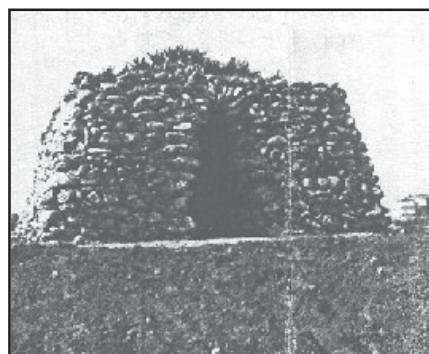

com a pas prèvi, la neteja de l'entorn de les tines i una bona senyalització per a poder-les visitar.

L'alcalde de Talamanca, senyor Josep Tarín, va manifestar en la presentació que es demanarà a la Generalitat, que els conjunts de tines siguin declarats Bé Cultural d'Interès Nacional. Aquest reconeixement permetria avançar en la seva protecció i valoració.

LA BISBAL DEL PENEDÈS (Baix Penedès)

Josep Vallès, autor de l'inventari de barraques del terme de La Bisbal del Penedès, i també de l'exposició que hi vam poder veure aquest passat mes d'octubre, ens comunica que en el terme de l'esmentada

població hi ha vuit barraques que han de ser aterrades, doncs que-

den afectades per la construcció del polígon industrial. La revista El Marge d'aquesta localitat s'ha fet ressò d'aquesta eventualitat, i s'acomia d'elles publicant-ne les fotografies junt amb una breu fitxa tècnica de cada una d'elles.

També ens fan saber que l'Ajuntament de La Bisbal, sensibilitzat per la pèrdua d'aquest patrimoni, ha reconstruït una d'aquestes barraques a l'interior de la rotonda que hi ha a l'encreuament de les carreteres de Llorenç i La Juncosa. I també tenen previst que se'n reconstrueixi una altra a la rotonda que hi ha en el vial d'accés a Les Planes.

Malgrat la bona voluntat, amb les primeres pluges d'aquest any, van cedir tres de les quatre cantoneres de la barraca reconstruïda, que va ser ràpidament redreçada.

Vols rebre els números endarrerits del nostre butlletí, digues quins i t'ho farem arribar contra reembossament de 2 • més despeses d'enviament.

☐ 0	☐ 1
☐ 2	☐ 3
☐ 4	☐ 5
☐ 6	☐ 7

demanal's a:

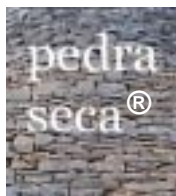
✉ Apartat, 19.100 - 08080 BARCELONA

☎ 933 521 275

Mòbil 620 023 826

<http://perso.wanadoo.es/cabanespedraseca>
cabanespedraseca@wanadoo.es

Dipòsit Legal: B-14.549-2002

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

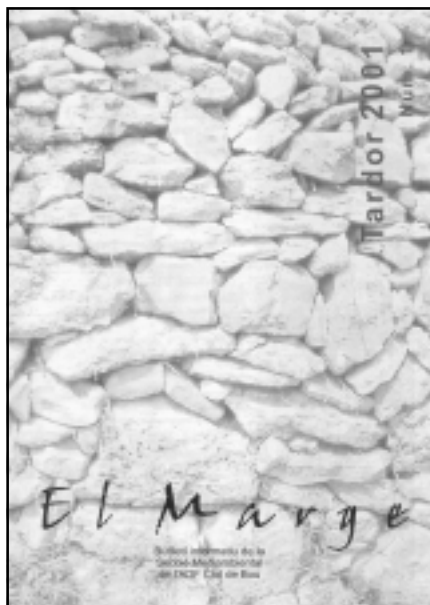
Any III - Núm. 22

Edita: Patronat de Sant Galderic

juliol- agost 2004

Darrerament estem rebent notícies molt interessants, sobre la publicació, en algunes revistes locals o d'àmbit comarcal, d'articles sobre el seu patrimoni de pedra en sec. Aquests articles són de caires ben diferents, o bé són divulgatius o són estudis realitzats sobre el terreny dels elements de pedra en sec d'un terme concret, o poden ser reivindicatius. En qualsevol dels casos, és interessant comprovar l'interès creixent que sobre la pedra en sec s'està despertant en el nostre país.

El Marge, és el butlletí informatiu de la Secció Mediambiental de l'ADF Clot de Bou, que es publica a La Bisbal del Penedès. Els articles que publica aquesta

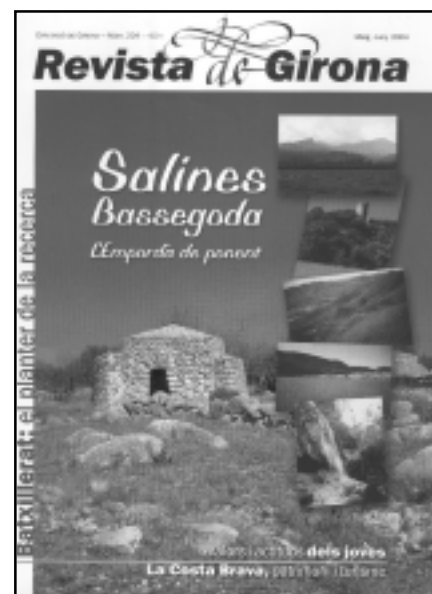

revista són majorment de tipus ecològic, però també hi ha activitats diverses relacionades amb el camp, el bosc, l'agricultura etc. i també sovint treu articles sobre

el patrimoni d'arquitectura rural, masos, corrals, fonts, i per descomptat també sobre els marges i les barraques de pedra seca. En el núm. 1 hi vam poder llegir un article de Benjamí Català Benach sobre les barraques, força divulgatiu, però que acaba clamant contra l'enderroc de molts d'aquest elements patrimonials per part dels especuladors agrícoles o urbanístics, i fa una crida per a la seva conservació. L'article va il·lustrat amb un dels seus interessants dibuixos. També en el núm. 8, el mateix autor ens parla de marges i escales amb un bon grapat de les seves il·lustracions.

Darrerament la revista El Marge ha vingut informant sobre un grapat de barraques sentenciades per un altre gran depredador, el polígon industrial. L'Ajuntament de La Bisbal del Penedès, però, per tal de treure ferro a l'assumpte, ha recuperat una d'aquestes barraques aixecant-la de nou en una rotonda a la cruïlla entre les carreteres de Llorenç i La Joncosa (com ja vam informar en el FULL del mes passat). També cal remarcar que aquesta revista és la propietaria de la magnífica exposició fotogràfica que sobre l'inventari de les barraques de La Bisbal del Penedès, va realitzar l'amic Josep Vallès Campanera.

Per la seva banda, la **Revista de Girona**, en el seu núm. 224 corresponent a maig-juny d'enguany, ens parla de l'Associació de Municipis Salines Bassegoda, i del desenvolupament socioeconòmic idoni que hauria d'adoptar aquesta zona de l'Alt Empordà, sense perdre de

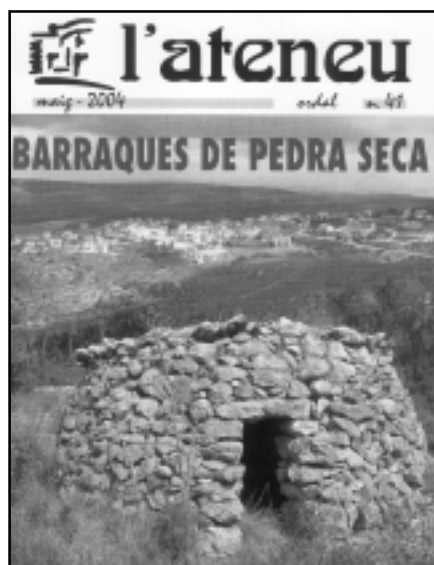
vista el seu desconegut patrimoni històric medieval, així com també el construït amb pedra seca. Aquest quadern és un dossier temàtic sobre la zona esmentada i els seus recursos.

Dins d'aquest quadern hi trobarem l'article signat per Jenar Fèlix, sobre: «**L'arquitectura de pedra seca als aspres i garrotxes d'Empordà.**» Comença fent una descripció morfològica de les diverses zones estudiades, per entrar a continuació a enumerar les diferents tipologies constructives de les barraques allà

**TOT EL QUE ET CAL SABER
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS EXPLICAR
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS VISITAR
EN PEDRA SECA
TOT HO TROBARÀS A
pedra seca
LA TEVA REVISTA, SUBSCRIU-T'HI
cabanespedraseca@wanadoo.es**

localitzades, i el seu estat de conservació. Conclou amb una certa historiografia cronològica pel que fa a les construccions de pedra en sec, especialment les barraques.

L'Ateneu ordalenc, és la revista que publica aquesta entitat del poble d'Ordal. En el seu núm. 41, corresponent al maig 2004, on de la mà del Grup de Muntanya Cresta Bocs, es fa una breu passejada pel món de la pedra en sec, per

centrar-se després a les barraques d'Ordal, explicant-ne les seves característiques, la seva ubicació etc. una col·laboració que en conjunt resulta força didàctica i divulgativa. Cresta Bocs, ens informa també del treball d'inventari que estan realitzant sobre aquest patrimoni del seu terme, i fan una crida a la gent del poble perquè els ajudi a localitzar barraques que els siguin desconegudes.

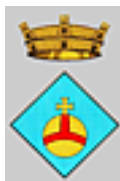
Sota el títol de **Les barraques de Subirats**, Araceli Soler i Jaume Rovira, expliquen alguns dels resultats del seu treball d'inventari, practicat sobre tot el terme de Subirats, i les característiques generals de les seves barraques. Acaben carregant contra les urbanitzacions, els polígons industrials, les grans superfícies agrícoles i per descomptat la gran destrossa territorial que comporta la línia del TGV, com a responsables primers de la desaparició de nombrosos

exemplars del nostre patrimoni de pedra en sec.

L'Ateneu ordalenc, també es fa ressò de l'exposició que sobre la pedra seca, tenen previst presentar a la sala gran de l'Ateneu, amb fotografies de l'Alt Camp, originals d'August Bernat i Constantí i també de dibuixos originals de Benjamí Català Benach, de la Bisbal del Penedès. La resta de la mostra estarà totalment confeccionada pel Grup de Muntanya Cresta Bocs. (Aquesta exposició va tenir lloc els dies 5,6,12 i 13 del passat mes de juny. El dissabte 5 de juny es va fer la inauguració amb una conferència a càrrec del senyor August Bernat i Constantí).

Ens ha arribat a la redacció, una notícia que malauradament és massa freqüent en el nostre país, tot i que en circumstàncies diferents, els resultats sempre són els mateixos. La notícia ens confirma que pel petit municipi de Sant Salvador de Guardiola, s'estan realitzant les obres de construcció de la nova autovia o carretera que enllaçarà Igualada amb Manresa.

Aquesta carretera, només en el seu

pas pel terme d'aquesta petita població bagenca, ha afectat 12 barraques de vinya, que segons aquesta mateixa informació estarien en força mal estat.

La nota entranyable d'aquesta notícia, és, que segons sembla, l'ajuntament ha posat interès per preservar-les, i per això, per una banda s'ha posat en contacte amb el propietari d'un celler local, proposant-li de refer-ne una en els terrenys de la seva propietat. Per altra banda, és el mateix ajunta-

ment qui pensa refer-ne una de manera imminent en una rotonda a l'entrada del poble. Per a la resta de barraques no se sap si en tenen prevista cap destinació.

Continuarem informant sobre el desenvolupament d'aquest afer, relacionat amb la rehabilitació o l'ensulsiada definitiva d'un bon grapat d'elements del nostre patrimoni col·lectiu.

Pedra Seca a canviat de servidor, si vols consultar la nostra pàgina WEB fes-ho a: www.pedrocchi.net i polsa damunt de: Revista "Pedra Seca"

Curset d'estiu d'Arquitectura Popular

Tema: **L'arquitectura Religiosa**

Per a més informació adreceu-vos a:

Assumpció: 973 278 366

o bé, Josep: 933 399 665

<http://www.arquitecturapopular.com>

jomoca@coac.net

assum@coac.net

arquitectura@correu.vilaweb.com

La direcció de la revista «Pedra Seca» desitja a tots els seus subscriptors, lectors, amics, socis i simpatitzants unes bones vacances d'estiu. Fins el mes de setembre

Vols rebre els números endarrerits del nostre butlletí, digues quins i t'ho farem arribar contra reembossament de 2 • més despeses d'enviament.

☐ 0	☐ 1
☐ 2	☐ 3
☐ 4	☐ 5
☐ 6	☐ 7
☐ 8	

demanal's a:

✉ Apartat, 19.100

08080 BARCELONA

☎ 933 521 275

Mòbil 620 023 826

cabanepedraseca@wanadoo.es

Dipòsit Legal: B-14.549-2002

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

Any III - Núm. 23

Edita: Patronat de Sant Galderic

setembre 2004

ATENCIÓ !!

Fins el dia 15 d'octubre hi ha temps d'inscriure's a la **II^a Trobada d'Estudi per a la Preservació del Patrimoni en Pedra Seca als**

Països Catalans, que s'ha de celebrar a Torroella de Montgrí. Podeu sol·licitar informació a la Secretaria de la Trobada:

Can Quintana Centre Cultural de la Mediterrània, carrer d'Ullà, 31 - 17257-Torroella de Montgrí. Telèfon- 972 75 51 80 Fax: 972 75 51 82

C.E. canquintana@torroella.org

La Trobada està oberta a la presentació de comunicacions relacionades amb experiències de treball en el patrimoni de la pedra en sec. Les comunicacions no excediran de cinc folis comptant la bibliografia. La Comissió Organitzadora lliurarà, un cop acabada la Trobada, una còpia de les actes que contindran totes les co-

municacions presentades. Més endavant, els inscrits rebran una publicació on es recolliran les ponències, les comunicacions i les conclusions de la Trobada.

RECONSTRUCCIÓ D'UNA BARRACA DE PEDRA SECA

L'empresa FARMA-LEPORI, que dedica la seva activitat a la fabricació de matèries primeres per

Abans de la reconstrucció

a la indústria farmacèutica, ubicada a Saifores, terme municipal de Banyeres del Penedès, a la comarca del Baix Penedès; sempre ha estat sensible i respectuosa amb el medi ambient, ara dona un pas més al reconstruir i consolidar la barraca de pedra seca, situada dins els seus terrenys.

Aquesta construcció és de planta circular amb coberta de falsa cúpula, a l'interior hi te un prestatge

Després de la reconstrucció

o fornícula, el portal és capçat amb una llinda i arc de descàrrega, i està orientat a solei.

El treball l'ha dut a terme l'empresa Solé Xic, amb el margeter Salvador Vila. Actituds com aquesta, reafirmen i recorden els nostres orígens; també mostren i divulguen un ric patrimoni, fins ara poc valorat, que necessita urgentment que les administracions protegeixin, recolzin i fomentin.

És una informació d'en Josep Vallès Campanera.

El diari El Mundo/*El dia de Balears*, en commemoració del seu 20 aniversari, va publicar uns col·leccionables amb temes mallorquins i en català, entre els quals hi

**TOT EL QUE ET CAL SABER
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS EXPLICAR
SOBRE LA PEDRA SECA
TOT EL QUE POTS VISITAR
EN PEDRA SECA
TOT HO TROBARÀS A**

pedra seca

LA TEVA REVISTA, SUBSCRIU-T'HI
cabanespedraseca@wanadoo.es

havia el “**Llibre de la Pedra en Sec**” els seus autors són Antoni Reynés Trias i Vicenç Sastre i Arrom.

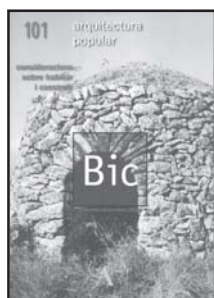
El llibre és absolutament recomanable, 119 pàgines amb profusió de fotografies a tot color i dibuixos a ploma, i el seu text és una ben informada guia no tan sols en l'aspecte de la pedra en sec, sinó també geogràfica i històrica d'aquest procés constructiu a les nostres Illes.

D'aquest llibre ja els en queden pocs exemplars, i val la pena tenir-lo a la nostra llibreria. Els interessats poden sol·licitar-lo a:

Llibreria Selecta Alomà C/
Vinyassa, 23-A 07005- Palma de Mallorca

Tel. 971 90 88 09 Fax- 971 90 88 12
C.E. llibreria@selecta-aloma.com

Com a resultat d'un acord entre l'associació Amics de l'Arquitectura Popular i la direcció de la revista **Bic**, del Col·legi d'Arquitectes i Arquitectes Tècnics de Lleida, aquesta publica d'uns anys

ençà i de manera ben sovintejada, articles sobre el món de la pedra seca. Si bé alguns dels articles publicats són merament divulgatius, aquesta revista està aconseguint treure articles de fons, més tècnics i elaborats, escrits per alguns dels més reconeguts estudiosos actuals del món de la pedra en sec del nostre país. Podem destacar l'article de Vicent Loscos en el núm. 95, sobre **Els marges de pedra**. En el núm.98 un bon treball d'Assumpció Vilaseca sobre **Les**

pletas a Plans de Sió. En el núm. 99, un extens treball de Josep Gironès, que ens parla de l'**Art de la pedra en sec**. I en els núms. 101 i 107 sengles articles d'August Bernat, **Consideracions sobre habitar i construir i Estètica i tipologia en les construccions de pedra en sec a l'Alt Camp**.

Si cap dels nostres lectors estigués interessat en adquirir algun dels exemplars aquí ressenyats, poden posar-se en contacte amb la nostra redacció, i els facilitarem el contacte amb l'esmentada revista.

Dintre de la programació que l'entitat “**Amics de Sant Martí de Tous**” està desenvolupant al voltant de les construccions de pedra en sec del seu terme municipal per al 2004, hi ha previst de presentar del 26 de setembre al 31 d'octubre una exposició fotogràfica acompanyada de cinc maquetes, original d'August Bernat i Constantí, sobre les barraques de l'Alt Camp, i que anirà acompanyada d'alguns plafons amb fotografies de les construccions locals.

Local: Casal de Sant Martí de Tous
carrer Indústria, 3

Horaris: dissabtes de 17'00 a 19'00 h. / diumenges de 12'00 a 14'00 h.

El periòdic independent de l'Alt Empordà, Hora Nova, en el seu exemplar de l'1 al 7 de juny, ens fa saber que el poble d'Avinyonet vol promocionar-se mitjançant una ruta en la que es poden visitar unes centenàries cabanes i parets de pedra en sec, i al mateix temps protegir-les de l'amenaça que constitueix una pedrera propera.

Segons explica l'alcaldeessa, Maria Terrades, la Fundació Territori i Paisatge ha subvencionat l'estudi sobre els murs de pedra seca de la Garriga, que els agricultors de la

zona varen construir fa anys per separar feixes i camps d'oliveres i vinyes. “*Les parets i les cabanes – diu Maria Terrades – són molt antigues, formen part del nostre paisatge i les volem protegir. Creiem que la Garriga encaixaria perfectament bé amb la ruta de 4 quilòmetres que volem posar en*

marxa”. Algunes d'aquestes parets estan en mal estat per culpa del pas dels anys, però també és cert que moltes les estan recuperant els propietaris de finques i horts de la zona.

La nova ruta d'Avinyonet de Puigventós, que enllaçaria amb els seus veïns de Vilanant i Llers, començaria al pou de glaç que hi ha en una finca privada, a peu de la carretera antiga que connecta amb Borrassà, seguiria per l'ermita de Santa Eugènia, les restes arqueològiques de Mas Pau, els estanyols de Mas Margall, el casc antic i la Comanda Templera d'Avinyonet, els horts de cultiu que hi ha a tocar el camp de futbol i finalitzaria a la Garriga. En total quatre quilòmetres llargs pensats per fer a peu.

Vols rebre els números endarrerits del nostre butlletí, digues quins i t'ho farem arribar contra reembossament de 2 • més despeses d'enviament.

0 1 2 3
 4 5 6 7
 8

demanal's a:

✉ Apartat, 19.100 -
08080 BARCELONA

☎ 933 521 275 - 932 387 537

Mòbil 620 023 826

cabanespedraseca@wanadoo.es

Dipòsit Legal: B-14.549-2002

Escola Agrària de Manresa

Ramon d'Iglésies 5-7 (Edifici FUB)
08242 Manresa
Tel 93 874 90 60 Fax 93 877 16 34
ccagraria.manresa@gencat.net
http://www.gencat.net/darp/c/formacio/manresa/
/cmantre10.htm

CURS DE RECUPERACIÓ DE MARGES I REHABILITACIÓ DECONSTRUCCIONS EN PEDRA SECA

Full
Especial

pedra seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

abril 2007

Edita: Patronat de Sant Galderic

Any VI - Núm. 48

Generalitat de Catalunya
Departament d'Agricultura,
Alimentació i Acció Rural

capacitació agrària

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Servei d'Ocupació de Catalunya

UNIÓ EUROPEA
Fons Social Europeu

L'objectiu principal del curs és introduir els alumnes en les tècniques pròpies de la construcció en pedra seca i conèixer els materials i la manera de treballar-los.

Els alumnes faran pràctiques a la finca de Can Poc Oli. Es recuperaran marges, es restauraran barraques, es construiran parets caminals i altres construccions típiques d'aquesta comarca.

Metodologia: 1 sessió teòrica, 7 pràctiques i una sortida

Dates: del 20 de març al 29 de maig

Durada: 40 hores

Horari: 8 dimarts de 16 a 20h i 1 dissabte de 9 a 17h

Lloc on es realitzarà el curs: El primer dia a l'Escola Agrària (edifici FUB) i la resta a la Finca Can Poc Oli (Ctra. Vella Manresa Barcelona, km 23,6)

Inscripcions:

Escola Agrària de Manresa Tel: 93.874.90.60

Ramon d'Iglésies 5-7 (edifici FUB) Fax: 93.877.16.34
08242 Manresa De 9 a 13 hores

Per a més informació podeu contactar amb Mª Teresa Obradors Bueno

ccagraria.manresa@gencat.net

teresaobradors@hotmail.com,
mariateresaobradors@catalonia.net,

i al telèfon 627448927

Programa del curs

Data	Tema	Ponent
20/03/2007	Presentació del curs. L'evolució de les construccions en Pedra Seca en el nostre país i en altres civilitzacions. Tipus de construccions. Normativa i ajudes comunitàries per la recuperació de marges i construccions tradicionals.	Teresa Obradors Subirana Josep M ^a Soler Bonet Robert Martí Ferrer
27/03/2007	Reconstrucció d'una barraca parcialment soterrada.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
10/04/07	Reconstrucció d'una barraca parcialment soterrada.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
17/04/07	Reconstrucció d'una barraca parcialment soterrada.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
24/04/2007	Recuperació d'un marge malmès per l'acció de l'aigua, l'erosió del terreny i la desforestació.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
08/05/2007	Recuperació d'un marge malmès per l'acció de l'aigua i l'erosió del terreny i la desforestació.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
15/05/2007	Construcció de parets caminals i d'un petit marge per separar dos camps de conreu diferents.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
22/05/2007	Construcció de parets caminals i d'un petit marge per separar dos camps de conreu diferents.	Gatano Blanch (Brigada de la Fatarella)
29/05/2007	SORTIDA: Visita de construccions en pedra seca a la Catalunya Central (barraques, tines marges, parets caminals...)	M ^a Teresa Obradors Bueno

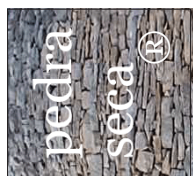
Pedra Seca

FULL INFORMATIU DE LA REVISTA PEDRA SECA

maig 2007

Edita: Patronat de Sant Galderic

Any VI - Núm. 49

El Centre Excursionista de Catalunya ha publicat i enviat a tots els participants les actes de la III Trobada d'Estudi per a la Preservació del Patrimoni en Pedra Seca als Països Catalans.

Es tracta d'un quadern de 96 pàgines que recull totes les ponències que es van presentar a la Trobada, així com també les comunicacions. Al final s'hi ofereix un reportatge de la cloenda de la Trobada, amb l'excursió per la ruta de les barraques de Sant Pau d'Ordal i el dinar de comiat a Ordal. Els qui estiguin interessats a obtenir aquest quadern, el poden sol·licitar a August Bernat, Tel. 93 237 85 37

III TROBADA D'ESTUDI PER A LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI EN PEDRA SECA ALS PAÏSOS CATALANS
22 i 23 d'octubre de 2005

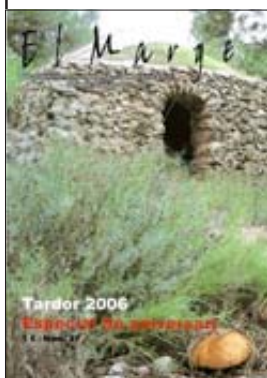

Per la tardor del 2001 alguns membres de l'ADF de La Bisbal del Penedès, van decidir editar una publicació per difondre la necessitat de protegir la natura de les múltiples amenaces a què està sotmesa, més enllà del flagell dels incendis forestals.

Des del primer moment es va veure imprescindible que la protecció calia estendre-la, també, a l'arquitectura i cultura rural, doncs l'actual tendència a transformar el territori per adaptar-lo a les necessitats de la societat, no respecta el treball dels nostres avantpassats, més avesats a viure en harmonia amb el medi.

La revista «El Marge» va treure un núm. especial per a commemorar el seu 5è aniversari.

Des de la Revista Pedra Seca els felicitem per haver assolit aquesta fita, però també per la seva tasca en defensa del patrimoni de pedra en sec i de la natura.

El grup barraquer el DRAC VERD de Sitges ja ha anunciat que el divendres 19, dissabte 20 i diumenge 21 d'octubre d'enguany, tindrà lloc a Sitges la **IV^a Trobada d'Estudi per la Preservació del Patrimoni en Pedra Seca als Països Catalans**, que ells mateixos estan organitzant amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sitges, el Grup d'Estudis Sitgetans i l'Institut d'Estudis Penedesencs.

La Secretaria de la IV^a Trobada queda doncs oficialment oberta. Per a qualsevol informació us podeu adreçar a: DRAC VERD DE SITGES, Departament de Cultura de l'Ajuntament de Sitges, carrer Joan Maragall, 36 (antic Escorxador) 08870-Sitges Tel. 938112232 Fax- 938948837 / adreça correu electrònic: cultura@sitges.es

La Coordinadora d'entitats per la Pedra Seca, ha creat una pàgina web que podreu consultar a l'adreça: <http://personales.com/espana/barcelona/pedraseca>

En ella hi trobareu informació sobre els propòsits de la Coordinadora, el reglament i les entitats adherides. També hi trobareu informació sobre les Trobades que s'han fet i les que estan en preparació. Una secció d'intercanvi en la que s'hi podran penjar cursos de formació, ofertes de treball, etc.

Una agenda sobre activitats diverses en el món de la pedra seca. Tampoc hi podia faltar una secció d'enllaços amb altres webs del ram, siguin aquestes d'aquí o de fora. També hi ha una secció dedicada a la revista PEDRA SECA, i una altra dedicada a la bibliografia existent de Catalunya, Espanya, França, Itàlia i Europa en general.

Una secció novedosa és la d'itineraris, en la que hi podem col·laborar penjant-hi alguna ruta interessant de barraques.

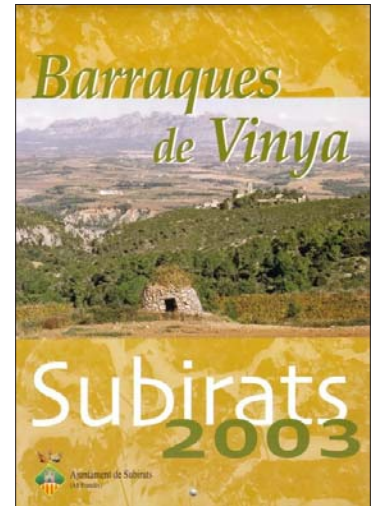

Els amics d'Ordal, l'Araceli Soler i en Jaume Rovira, després d'alguns anys de trescar pel municipi de Subirats treballant en la confecció d'un inventari de barraques de pedra seca d'aquest municipi de l'Alt Penedès, han decidit, davant la incomprendible manca d'interès per part de l'Ajuntament per la seva tasca, obrir una pàgina web amb les fitxes resultants del seu treball perquè així puguin ser consultades per tothom que hi estigui interessat.

Hi trobarem una breu presentació, també una explicació sobre la tipologia de les barraques de Subirats i l'apartat d'Inventari amb les fitxes de les barraques inventariades, i també les claus per interpretar les dades de les fitxes.

Una secció d'enllaços amb altres webs de pedra seca, i una adreça de contacte. Per consultar aquest web us heu d'adreçar a

http://www.ravalnet.org/barraques_subirats

Exposició Construccions en pedra seca

Lloc: Paeria de Lleida. Pl. de la Paeria, 1, Lleida

Dates: del 19 d'abril al 13 de maig de 2007

Informació: Institut Ramon Muntaner. Tel. 977 401 757, elena@irmu.org

Mostra de les cabanes de volta, la construcció rural més emblemàtica de la comarca de les Garrigues. Se'n diferencien 9 tipus diferents, segons la coberta, predominant la de volta de canó, amb un 82 % del total. En aquestes construccions hi feia vida el pagès en temps de collita, de podar els arbres i llaurar la terra, amb la introducció del

tractor a la agricultura, les cabanes van quedar en desús. Prop de les cabanes solen haver-hi aljubs, forats practicats a la roca cobert amb una construcció de pedra seca on s'emmagatzemava l'aigua de pluja. A l'exposició també s'hi poden veure balnes murades, cavitat a la roca tancada amb una paret de pedra on feia vida el pagès i els pastors i tancaven els ramats.

AL'ALT CAMP ENCARA ES PERMET LA DESTRUCCIÓ DEL PATRIMONI DE PEDRA SECA

Efectivament a l'Alt Camp i concretament en els terrenys on s'està construint el polígon industrial Bràfim-Alió, a la zona coneguda com La Serra, s'han aterrat impunement diverses barraques de pedra seca. La tàctica consisteix en preparar els terrenys sense tocar les barraques, així hom pensa que seran

respectades i de sobte, passats uns mesos desapareixen.

Sembla mentida que ni els ajuntaments ni el Consell Comarcal siguin capaços de fer cap gest en defensa seva, en aquest sentit l'Alt Camp s'està convertint en una comarca « inculta i bàrbara » per la manca de respecte al seu patrimoni rural.

Vols rebre els números endarrerits del nostre butlletí, digues quins i t'els farem arribar contra reembossament més despeses d'enviament.

0 1 2 3 4 5 6

7 8 9 10 11 12 13

demanal's a: ✉ Apartat, 19.100 - 08080 BARCELONA

☎ 933 521 275 - 932 387 537

cabanespedraseca@wanadoo.es

www.edatmitjana.org